

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Petru Moraru
a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Ciurea
Dorin în numele inculpaților Sîrbu Valeriu și persoana juridică S.A. „Floreni”,
prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău
din 23 septembrie 2015 în cauza penală în privința lui

Sîrbu Valeriu Ion,

*născut la 16 august 1976, originar și domiciliat în mun.
Chișinău str. Burebista, nr. 38, ap. 31;*

și

persoana juridică S.A. „Floreni”,

*înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 21 iulie 1995,
cu numărul de identificare de stat și codul fiscal (IDNO)
1002601002055, cu sediul în s. Floreni, r-nul Anenii-Noi.*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 12 mai 2014 - până la 15 decembrie 2014 (prima instanță);*
- 2. de la 21 ianuarie 2015 - până la 23 septembrie 2015 (instanța de apel);*
- 3. de la 23 decembrie 2015 - până la 28 iunie 2016 (instanța de recurs ordinar).*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 15 decembrie 2014, Sîrbu Valeriu a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42,248 alin. (5) lit. d) Cod penal, iar SA „Floreni” au fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunilor imputate.

2. De către organul de urmărire penală SA „Floreni” și Sîrbu Valeriu au fost învinuiți de săvârșirea infracțiunii în următoarele circumstanțe:

S.A „Floreni”, avînd principalul gen de activitate în domeniul creșterii păsărilor, prelucrarea și conservarea cărnii, fiind persoană juridică, care

desfășoară activitatea de întreprinzător, înregistrată ca plătitor de TVA, urmărind scopul eschivării de la achitarea anumitor taxe în bugetul public național, precum și introducerea pe teritoriul R. Moldova a unor produse a căror import este limitat prin necesitatea deținerii unei autorizații, în perioada 05 august 2011 - 07 martie 2013, a efectuat importul de la SC „Cargill Agricultura”, România, a următoarelor mărfuri:

La 05.08.2011, 12.08.2011, 18.08.2011, 07.09.2011, 12.09.2011, 29.09.2011, 10.10.2011, 13.10.2011, 24.10.2011, 28.10.2011, 07.11.2011, 21.11.2011, 28.11.2011, 05.12.2011 și la 19.12.2011 SA „Floreni” introducând date denaturate în declarațiile vamale nr. 1510i2438, 1510i2521, 1510i2522, 1510i2588, 1510i2587, 1510i2778, 1510i2779, 1510i2833, 1510i2830, 1510i2831, 1510i2832, 1510i3078, 1510i3075, 1510i3076, 1510i3077, 1510i3195, 1510i3194, 1510i3251, 1510i3249, 1510i3397, 1510i3398, 1510i3512, 1510i3515, 1510i3614, 1510i3615, 1510i3857, 1510i3853, 1510i3944, 1510i3943, 1510i4075, 1510i4076, 1510i4279, 1510i4281, 1510i4278, precum că, efectuează importul șrotului de soia nemodificat genetic, prin obținerea frauduloasă a avizului Agenției Sanitar-Veterinare, în lipsa unei autorizații din partea Comisiei Naționale pentru Securitate Biologică, ce urma să fie eliberată în condițiile art.23 din Legea nr. 755 din 21.12.2001 privind securitatea biologică cu achitarea taxei pentru eliberarea autorizației respective în sumă de 40 000 lei, prevăzută de anexa la prezenta lege, a introdus pe teritoriul R. Moldova 813 180 kg. de șrot de soia ce conține organisme modificate genetic, în valoare de 4 483 642,54 lei.

În continuare, conform ordinului nr. 330-ca din 19.12.2011, în funcția de director general al SA „Floreni” c/f 1002601002055, a fost desemnat Sîrbu Valeriu, care fiind conducătorul acestei întreprinderi, fiind semnatar în numele întreprinderii și respectiv responsabil de acțiunile acesteia, urmărind scopul de eschivare de la achitarea anumitor taxe în bugetul public național, precum și introducerea pe teritoriul R. Moldova a produselor a căror import este limitat prin necesitatea deținerii unei autorizații, în perioada 20.12.2011 - 07 martie 2013, a contractat SC „Cargill Agricultura” SRL din România și a organizat importul în R. Moldova, de la societatea menționată, a următoarelor mărfuri:

La 23.01.2012, 06.02.2012, 12.03.2012, 07.05.2012, 22.06.2012, 26.06.2012, 10.07.2012, 09.07.2012, 20.07.2012, 24.07.2012, 28.08.2012, 29.08.2012, 03.09.2012, 06.09.2012, 10.09.2012, 07.09.2012, 12.09.2012, 17.09.2012, 19.09.2012, 20.09.2012, 21.09.2012, 26.09.2012, 28.09.2012, 29.09.2012, 03.10.2012, 05.10.2012, 11.10.2012,

05.11.2012, 22.11.2012, 26.11.2012, 29.11.2012, 01.12.2012, 07.12.2012, 10.12.2012, 17.12.2012, 20.12.2012, 24.12.2012, 26.12.2012, 29.12.2012, 28.01.2013, 25.01.2013, 24.01.2013, 18.01.2013, 27.02.2013, 05.01.2013, 14.01.2013, 15.01.2013, 04.02.2013, 22.02.2013, 11.02.2013, 07.02.2013, 18.02.2013 și la 07.03.2013 SA „Floreni”, introducând date denaturate în declarațiile vamale nr. 1510il21, 1510i255, 1510i258, 1510i259, 1510i550, 1510i551, 1510ii150, 1510il610, 1510il658, 1510il812, 1510il799, 151011903, 1510il916, 1510i2195, 151012210, 1510i2272, 1510i2271, 1510i2274, 1510i2317, 1510i2331, 1510i2318, 1510i2319, 1510i2355, 1510i2356, 1510i2382, 1510i2424, 1510i2425, 1510i2461, 1510i2536, 1510i2576, 1510i2590, 1510i2652, 1510i2653, 1510i2672, 1510i2727, 1510i2726, 1510i2974, 1510i3153, 1510i3158, 1510i3192, 1510i3193, 1510i3217, 1510i3285, 1510i3270, 1510i3305, 1510i3385, 1510i3403, 1510i3463, 1510i3467, 151013466, 1510i3509, 1510i3510, 1510i163, 1510il56, 1510il57, 1510il44, 1510il27, 1510il29, 1510il30, 1510U31, 1510i458, 1510i29, 1510i30, 1510i62, 1510i70, 1510i230, 1510i403, 1510i289, 1510i252, 1510i353, 1510i553, precum că, efectuează importul șrotului de soia nemodificat genetic, prin obținerea frauduloasă a avizului Agenției Sanitar-Veterinare, în lipsa unei autorizații din partea Comisiei Naționale pentru Securitate Biologică, ce urma să fie eliberată în condițiile art. 23 din Legea nr. 755 din 21.12.2001 privind securitatea biologică cu achitarea taxei pentru eliberarea autorizației respective în sumă de 40 000 lei, prevăzută de anexa la prezenta lege, a introdus pe teritoriul R. Moldova 1 677 140 kg. de șrot de soia ce conține organisme modificate genetic, în valoare de 14 925 529,41 lei .

În perioada de timp menționată, SA „Floreni” a importat în R. Moldova, prin introducerea unor date denaturate în declarațiile vamale, după cum este menționat mai sus, șrot de soia modificat genetic în sumă totală de 19 409 171 lei 95 bani.

Pentru introducerea pe piață a organismelor modificate genetic și/sau a produselor rezultate din astfel de organisme, după cum este șrotul de soia importat sus menționat SA „Floreni” urma să dispună de autorizație eliberată de Comisia Națională pentru Securitate Biologică (art. 23, 24 Legea nr. 755 din 21.12.2001), urmînd să fie achitată cîte o taxă în sumă de 40000 lei pentru fiecare astfel de autorizație, adică avînd în vedere faptul că Agenția Sanitar-Veterinară elibera avizul pentru fiecare lot de marfa importat, în total fiind eliberate SA „Floreni” pe perioada 05.08.2011 - 07.03.2013, 40 de avize și suma totală ce ar fi urmat să fie achitată în bugetul de stat în calitate de taxă pentru autorizarea

de către Comisia Națională pentru Securitate Biologică a importului de produse modificate genetic ar fi fost de 1 600 000 lei.

Totodată, în perioada 23.01.2012 – 07.03.2013, când în funcția de director general al societății activa Sîrbu Valeriu, SA „Floreni” a importat în R. Moldova, prin introducerea unor date denaturate în declarațiile vamale, după cum este menționat mai sus, șrot de soia modificat genetic în sumă totală de 14 925 529 (patrusprezece milioane nouă sute douăzeci și cinci mii cinci sute douăzeci și nouă) lei 41 bani, urma să procure 26 de avize și respectiv suma totală ce ar fi urmat să fie achitată în bugetul de stat în calitate de taxă pentru autorizarea de către Comisia Națională pentru Securitate Biologică a importului de produse modificate genetic ar fi fost de 1 040 000 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința, cu apel a contestat-o acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie condamnați:

- Sîrbu Valeriu în baza art. 42, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal la 4 ani închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și suspendarea executării pedepsei pe un termen de 2 ani;

- SA „Floreni” în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, la amendă în mărime de 7 000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a importa șrot de soia pe un termen de 1 an.

În argumentarea apelului declarat procurorul a invocate următoarele:

- probele prezentate de acuzare pe deplin dovedesc vinovăția inculpaților în săvîrșirea infracțiunii incriminate, însă instanța de fond le-a dat o apreciere greșită și unilaterală;

- concluzia precum că acuzarea urma să preleveze probe ale șrotului importat pentru a fi supus expertizării genetice, este neîntemeiat avînd în vedere faptul că ultimul import de astfel de produs a fost efectuat la 07.03.2013, iar cauza a fost pornită în luna mai 2013;

- instanța nu a ținut cont de faptul că șrotul de soia este importat dintr-o țară a Uniunii Europene, cu rigori stricte în domeniul produselor modificate genetic, iar R. Moldova aliniindu-se de ceva timp acestora, și avînd în vedere faptul că într-o țară a UE acest produs este clasificat ca modificat genetic și anume așa trebuie indicat în acte, nu se poate de imputat acuzării faptul neprelevării probelor pentru a arăta conținutul modificărilor genetice mai mare de 1%.

- instanța de judecată nu s-a pronunțat asupra faptului că actul de însoțire a

mărfii destinate SA „Floreni” (unde este indicat că șrotul de soia este modificat genetic), indicat în declarațiile de export, întocmite la PTF din România, în mod „neclar” dispăre pînă la PTF ale R. Moldova, restul actelor fiind prezente, iar actul menționat ca „dispărut” este înlocuit cu un aviz sanitar-veterinar ce atestă că „se permite importul de șrot de soia nemodificat genetic”. Adică chiar și în cazul acestui act nu se atestă conținutul șrotului de soia, ci faptul permisiv de a efectua importul.

4. Prin decizia Colegiului penal la Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015, apelul declarat a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

- Sîrbu Valeriu a fost condamnat în baza art. 42,248 alin. (5) lit. d) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în domeniul public pe un termen de 2 ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

- Întreprinderea „Floreni” S.A., a fost condamnată în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, la amendă în sumă de 8000 unități convenționale, echivalentul la 160 000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de import a produsului de șrot de soia modificat genetic pe un termen de 1 an.

5. Instanța de apel în decizia adoptată a constatat fapta și circumstanțele comiterii de către Sîrbu Valeriu a infracțiunii de organizarea contrabandei, iar de către SA „Floreni” a infracțiunii de contrabandă, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, cu folosirea frauduloasă a documentelor sau mijloacelor de identificare vamală, prin declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, în proporții deosebit de mari, invocate în rechizitoriu menționînd că în urma analizei probelor prezentate de părți cu certitudine s-a constatat folosirea frauduloasă a documentelor, dat fiind, că era denaturat conținutul actelor folosite efectiv la trecerea frontierei vamale.

La fel Colegiul a statuat, că reieșind din materialele cauzei s-a constatat declararea neautentică în documentele vamale, dat fiind, că aceste documente care în realitate erau autentice, conțineau informații ce nu corespund realității.

În continuare instanța de apel a conchis că în speță cu certitudine s-a constatat că Sîrbu Valeriu, exercitînd funcția de director a S.A. „Floreni”

urmărind scopul de eschivare de la achitarea anumitor taxe în bugetul public național, precum și introducerea pe teritoriul R. Moldova a unor produse a căror import este limitat prin necesitatea deținerii unei autorizații a organizat săvârșirea infracțiunii de contrabandă.

Instanța ierarhic inferioară a apreciat critic versiunea inculpaților, aceasta fiind înaintată cu scopul de a evita răspunderea penală, iar motivele invocate de apărare fiind combătute prin probele prezentate de procuror.

Soluționând chestiunea cu privire la stabilirea pedepsei lui Sîrbu V., instanța de apel luând în considerație prevederile art. 7, 61, 62, 75, 90 Cod penal precum și ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana inculpatului, a ajuns la concluzia că nu este rațional ca pedeapsa stabilită să fie real executată. La fel, Colegiul a conchis că, în privința SA,, Floreni”, este rațional să fie aplicată pedeapsa cu amendă cu privarea de dreptul de a exercita activitate de import a produsului de șrot de soia modificat genetic, în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, cu recurs ordinar a contestat-o avocatul Ciurea Dorin în numele inculpaților care, invocând temeiurile de drept prevăzute la pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei contestate cu menținerea sentinței instanței de fond.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat următoarele:

- instanța a constatat că motivele invocate de inculpați sunt combătute prin probele prezentate de procuror, relevate și analizate în pct. 13.5. În realitate însă decizia contestată nu conține un asemenea punct. Prin urmare în speță a fost admisă o eroare gravă de fapt și hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii;

- în speță a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, or decizia atacată nu conține nici o referire plauzibilă la admiterea sau respingerea contraargumentelor apărării expuse nemijlocit în instanța de apel împotriva apelului acuzatorului de stat;

- instanța de apel nu a respectat prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărîre de condamnare după o sentință de achitare bazându-se pe declarațiile a 5 martori dintre care doar 2 au fost audiați în cadrul cercetării judecătorești în ședința instanței de apel și anume Platon O.

și Chirca C..

- Colegiul penal nu s-a pronunțat asupra Certificatului GMO eliberat de exportatorul din România SA „Cargill”, din care rezultă că marfa importată nu este modificată genetic, fapt care denotă că instanța unilateral și selectiv a examinat probele prezentate de părți;

- fără careva apreciere au rămas declarațiile martorului Chirca C., care a declarat că el a dus tratativele cu firma din România cu privire la procurarea șrotului de soia, unde nu s-a discutat despre procurarea șrotului de soia modificat genetic;

- natura faptei descrise și a circumstanțelor din cauză denotă că în acțiunile inculpaților nu există elementele infracțiunii de contrabandă;

- din conținutul tuturor contractelor semnate de Sîrbu V. în calitate de director se desprinde cert că șrotul de soia achiziționat nu era modificat genetic, acest fapt este confirmat și prin INVOICE-le și preformele INVOICE eliberate de același vânzător, precum și prin certificatul sanitar eliberat de exportatorul din Argentina;

- hotărîrea instanței de apel este contrară prevederilor art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, care statuează că sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocați în numele inculpaților, solicitînd respingerea recursului ca inadmisibil pe motiv că recurentul nu a argumentat ilegalitatea hotărîrii cu indicarea problemelor de drept și temeiurilor prevăzute la art. 427 CPP, dar solicită reaprecierea probelor, iar un asemenea temei nu se regăsește în prevederile normei sus menționate.

8. Judecînd recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal conchide că recursul urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs, admite recursul, casează, parțial sau total, hotărîrea atacată, cu menținerea hotărîrii primei instanțe, cînd apelul a fost greșit admis.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de

apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în temeiurile prevăzute de prezentul articol.

Recurentul invocă temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală și anume – instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Colegiul penal constată că aceste temeiuri și-au găsit confirmare în prezenta speță, reieșind din următoarele.

Conform art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

Potrivit art. 52 Cod penal, se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.

Totodată, potrivit legislației penale, persoana este supusă răspunderii penale dacă, în acțiunile acesteia sunt constatate toate patru elemente obligatorii: obiectul infracțiunii, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

Potrivit art. 113 Cod penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători, iar noțiunea de calificare a infracțiunii cuprinde determinarea și constatarea juridică a corespondenței exacte între semnele faptei prejudiciabile săvîrșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Raportînd normele de drept sus menționate la prezenta speță instanța de recurs reține următoarele: potrivit rechizitoriului lui Sîrbu V. i-a fost incriminat, „ (...) activînd în funcția de director general al SA „Floreni” (...) urmărind scopul de eschivare de la achitarea anumitor taxe în bugetul public național, precum și introducerea pe teritoriul R. Moldova a unor produse a căror import este limitat prin necesitatea deținerii unei autorizații (...) a organizat importul în R. Moldova următoarelor mărfuri (...)” acțiunile acestuia fiind încadrate în baza art. 42,248 alin. (5) lit. d) Cod penal, iar SA „Floreni” respectiv ”(...) urmărind scopul de eschivare de la achitarea anumitor taxe în bugetul public național, precum și

introducerea pe teritoriul R. Moldova a unor produse a căror import este limitat prin necesitatea deținerii unei autorizații (...) a efectuat importul în R. Moldova următoarelor mărfuri (...)” aceste acțiuni fiind calificate în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal.

După cum s-a enunțat mai sus, prin sentința primei instanțe Sîrbu V. și SA „Floreni” au fost achitați de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunilor incriminate, pe motiv că faptele nu întrunesc elementele constitutive ale acestor infracțiuni.

Sentința a fost atacată cu apel de către procuror solicitându-se condamnarea inculpaților conform învinuirii înaintate. Judecînd cauza în ordinea procedurii de apel, instanța a admis apelul procurorului, pronunțînd o hotărîre de condamnare unde a dat o nouă interpretare probelor și a constatat că SA „Floreni” a săvârșit infracțiunea de contrabandă în proporții mari, iar Sîrbu V. a organizat săvârșirea acestei infracțiuni.

Analizînd decizia recurată, Colegiul lărgit constată, că instanța de apel judecînd cauza nu a ținut cont de prevederile art. 52, 113 Cod penal, art. 8 alin. (3), 389 alin. (1) Cod de procedură penală și greșit a admis apelul procurorului, or concluzia instanței ierarhic inferioare privind vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunilor incriminate este pripită și absolut neargumentată.

În acest context instanța de recurs reține ca fiind justă concluzia instanței de fond referitor la faptul că acțiunile inculpaților nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor incriminate.

Potrivit doctrinei penale *obiectul material* al contrabandei îl constituie mărfurile, valorile culturale, armele, munițiile, substanțele narcotice, psihotrope, cu efecte puternice, toxice, otrăvitoare, radioactive și explozive, deșeurile nocive și produsele cu destinație dublă. *Latura obiectivă* a contrabandei se manifestă prin încălcarea regulilor vamale la trecerea peste frontiera vamală a mărfurilor, obiectelor sau a altor valori, fără a avea achitate taxele vamale în valoarea respectivă.

Latura subiectivă a contrabandei se realizează numai prin intenție directă, adică vinovatul își dădea seama despre caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a prevăzut consecințele acestuia și le-a dorit, iar *scopul* urmărit de făptuitor constă în obținerea venitului ilicit prin eschivarea de la taxele vamale.

Așadar, contrabanda — reprezintă o infracțiune complexă, prin care se incriminează o modalitate specifică de sustragere de la plata taxelor, și anume prin introducerea sau deținerea bunurilor care au intrat în țară cu încălcarea regimului juridic al frontierei.

Articoul 117 Cod vamal stabilește că în cazul trecerii mărfurilor peste frontiera vamală și în alte cazuri prevăzute de legislație, se percep, ca drepturi de import și, respectiv, drepturi de export, următoarele: a) taxa vamală; b) taxa pe valoarea adăugată; c) accizele; d) taxa pentru proceduri vamale.

În textul acestei norme expres sunt specificate taxele care pot fi percepute de organul vamal la trecerea frontierei, iar neachitarea taxei în bugetul public național pentru eliberarea autorizației de către Comisia Națională pentru Securitatea Biologică (care le-a fost incriminată prin rechizitoriu) nu se regăsește printre categoria plăților prevăzute la art. 117 Cod vamal.

Astfel, faptele incriminate prin rechizitoriu nu se regăsesc ca fapte prejudiciabile prevăzute în dispoziția art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, pasibile de pedeapsă penală, or în speță nu s-au constatat eschivări de la taxele vamale.

De rînd cu cele menționate, Colegiul reține că din comunicarea Serviciului Vamal nr. 28/05-10445 din 06.09.2013 (f.d.34, vol. I) rezultă că la încasarea taxelor vamale nu se face careva **diferență între șrotul de soia modificat și nemodificat genetic**, deoarece existența sau lipsa în produs a organismelor modificate genetic nu influențează încadrarea acestui produs în Nomenclatorul Mărfurilor al R. Moldova.

Referitor la obligația deținerii și prezentării organului vamal a autorizației eliberate de către Comisia Națională pentru Securitatea Biologică la trecerea peste frontiera vamală a R. Moldova a produselor modificate genetic Colegiul reține următoarele:

Din conținutul art. 23 alin. (2) din Legea privind securitatea biologică nr. 755 din 21.12.2001, rezultă că în cazul importului de mărfuri modificate genetic, agentul economic urmează să dispună de autorizație eliberată de Comisia Națională pentru Securitatea Biologică.

Odată cu intrarea în vigoare (la 22.01.2012) a Legii nr. 160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, prevederile actelor legislative și ale celor normative cu privire la eliberarea

actelor permissive, precum și taxele pentru eliberarea acestora, care nu au fost incluse în Nomenclatorul noii Legi, au devenit caduce.

Astfel, art. 39 alin. (5) din Legea privind actele legislative nr. 780 din 27.12.2001, expres prevede că abrogarea poate fi însoțită de adoptarea unei noi reglementări în materie, dar poate fi și independentă de o nouă reglementare, atunci când se înlătură un act sau o normă necorespunzătoare, iar articolul 47 alin. (1) lit. e) din aceeași Lege prevede că acțiunea actului legislativ încetează dacă acesta a devenit caduc.

Altfel spus, odată cu intrarea în vigoare la data de 22.01.2012 a Legii nr. 160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, trecerea peste frontiera vamală a R. Moldova a produselor modificate genetic **nu necesita prezentarea organelor vamale a unei autorității** eliberate de către Comisia Națională pentru Securitatea Biologică în conformitate cu prevederile art. 23 alin. (2) din Legea nr. 755 din 21.12.2001.

Analizînd textul rechizitoriului sub acest aspect, Colegiul lărgit constată că organul de urmărire penală i-a incriminat lui Sîrbu Valeriu, că acesta **începînd cu 23.01.2012** a organizat importul unor produse a căror import era limitat prin necesitatea deținerii unei autorizații, însă după cum s-a menționat mai sus începînd cu data de 22.01.2012 prezentarea unei astfel de autorizații organului vamal la trecerea frontierei a produselor modificate genetic nu era necesară.

Prin urmare instanța de recurs conchide, că în speță, cu certitudine s-a stabilit că la achitarea taxelor vamale nu are nici o importanță dacă șrotul de soia conține sau nu organisme modificate genetic, iar la importul acestora agentul importator începînd cu 22.01.2012 în conformitate cu Legea nr. 160 din 22.07.2011 nu mai avea obligația de a prezenta organului vamal careva Autorizație eliberată de Agenția Națională pentru Securitatea Biologică. Așadar, organul de urmărire penală nu a demonstrat intenția și scopul urmărit de inculpați la introducerea (după cum susține acuzarea) a datelor denaturate în declarațiile vamale indicate în rechizitoriu.

Tot aici, instanța de recurs reține, că instanța de fond just a reținut că organul de urmărire penală incriminîndu-i lui Sîrbu Valeriu organizarea săvîrșirii infracțiunii de contrabandă, contrar prevederilor art. 281 alin. (2) și 286 alin. (2) Cod de procedură penală nu a indicat în rechizitoriu care au fost

acțiunile nemijlocite întreprinse de acesta în vederea organizării contrabandei, or în cadrul cercetării judecătorești nu a fost posibil de determinat rolul persoanelor inculpate și coparticiparea celorlalte persoane, precum și determinarea acțiunilor fiecăruia la săvârșirea contrabandei.

Ulterior, instanța de apel condamnându-l pe Sîrbu V. pentru săvârșirea infracțiunilor incriminate prin rechizitoriu nu și-a argumentat concluzia în această parte, astfel că nu este clar din care considerent instanța a ajuns la concluzia că Sîrbu V. a avut rolul de organizator la săvârșirea acestei infracțiuni.

În continuare, Colegiul lărgit consideră justă și întemeiată concluzia instanței de fond referitor la faptul că acuzarea nu a prezentat nici o probă concludentă și pertinentă, care ar confirma că conținutul de organisme modificate genetic în produsul (șrotul de soia) importat de către inculpați în perioada 05.08.2011-07.03.2013 este de cel puțin 1% sau mai mult, or, reieșind din prevederile art. 24 lit. c) al Legii nr. 755 din 21.12.2001 se consideră modificat genetic produsul care conține organisme modificate genetic, sau produse rezultate din astfel de organisme în cazul în care conținutul acestor organisme este de cel puțin 1%, în acest sens nefiind prezentat nici un raport de expertiză.

În consecință, instanța de recurs conchide asupra faptului că, instanța de fond în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, fapt ce face ca concluzia despre achitarea lui Sîrbu V. și SA „Floreni” de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 42,248 alin. (5) lit. d) și 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, pe motiv că fapta acestora nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunilor să fie justă și întemeiată.

În acest context, Colegiul lărgit concluzionează, că decizia instanței de apel prin care s-a conchis că Sîrbu V. și SA „Floreni” au săvârșit infracțiunile prevăzute de art. 42,248 alin. (5) lit. d) și respectiv 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, urmează a fi casată, ca fiind pripită și neîntemeiată, cu menținerea sentinței instanței de fond, care este legală, motiv pentru care se apreciază că apelul a fost greșit admis.

Astfel, recursul declarat de avocatul Ciurea D. în numele inculpaților este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și cu

menținerea sentinței primei instanțe.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Ciurea Dorin în numele inculpaților Sîrbu Valeriu și persoana juridică S.A. „Floreni”, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui *Sîrbu Valeriu Ion* și *persoana juridică S.A. „Floreni”*, cu menținerea sentinței Judecătoriei Anenii Noi din 15 decembrie 2014, prin care Sîrbu Valeriu în baza art. 42,248 alin. (5) lit. d) Cod penal și S.A. „Floreni” în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, au fost achitați, pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunilor.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 08 iulie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Petru Moraru

O P I N I E   S E P A R A T Ă

în conformitate cu prevederile art. 339 alin (7), 340 alin (3) Cod de procedură penală (în cauza Sîrbu Valeriu și SA „Floreni”)

1. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2016 a fost adoptată următoarea soluție în cadrul judecării recursului ordinar în cauza indicată:

„Admite recursul ordinar declarat de avocatul Ciurea Dorin în numele inculpaților Sîrbu Valeriu și persoana juridică S.A. „Floreni”, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui Sîrbu Valeriu Ion și persoana juridică S.A. „Floreni”, cu menținerea sentinței Judecătoriei Anenii Noi din 15 decembrie 2014, prin care Sîrbu Valeriu în baza art. 42,248 alin. (5) lit. d) Cod penal și S.A. „Floreni” în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, au fost achitați, pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunilor”.

2. Nu am susținut soluția adoptată și am propus o altă soluție, de a admite recursul ordinar declarat, cu casarea totală a hotărîrii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 435 alin. 2) pct. c) Cod de procedură penală.

2.1 Consider, că în speța dată de către instanța de apel a fost comisă eroarea de drept prevăzută la art. 427 al.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel nu a respectat prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală la pronunțarea unei hotărîri de condamnare după o sentință de achitare, lăsînd fără soluționarea corespunzătoare apelul procurorului, fapt constatat de către instanța de recurs, care a dispus casarea deciziei atacate.

2.2. Totodată instanța de recurs a dispus menținerea sentinței de achitare a lui Sîrbu Valeriu și SA „Floreni” privind învinuirea în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunilor, dar în motivarea acestei soluții a fost pus și faptul, că odată cu intrarea în vigoare la data de 22.01.2012 a Legii nr. 160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de

întreprinzător, trecerea peste frontiera vamală a R. Moldova a produselor modificate genetic **nu necesita prezentarea organelor vamale a unei autorității** eliberate de către Comisia Națională pentru Securitatea Biologică în conformitate cu prevederile art. 23 alin. (2) din Legea nr. 755 din 21.12.2001. Analizând textul rechizitoriului sub acest aspect, Colegiul lărgit constată că organul de urmărire penală i-a incriminat lui Sîrbu Valeriu, că acesta **începînd cu 23.01.2012** a organizat importul unor produse a căror import era limitat prin necesitatea deținerii unei autorizații, însă după cum s-a menționat mai sus începînd cu data de 22.01.2012 prezentarea unei astfel de autorizații organului vamal la trecerea frontierei a produselor modificate genetic nu era necesară.

Vreau să menționez, că **persoana juridică SA "Floreni"** a fost pusă sub învinuire pentru faptul, că *„avînd principalul gen de activitate în domeniul creșterii păsărilor, prelucrarea și conservarea cărnii, fiind persoană juridică, care desfășoară activitatea de întreprinzător, înregistrată ca plătitor de TVA, urmărind scopul eschivării de la achitarea anumitor taxe în bugetul public național, precum și introducerea pe teritoriul R. Moldova a unor produse a căror import este limitat prin necesitatea deținerii unei autorizații, în perioada **05 august 2011 - 07 martie 2013**, a efectuat importul de la SC „Cargill Agricultura”, România, a următoarelor mărfuri:*

La 05.08.2011, 12.08.2011, 18.08.2011, 07.09.2011, 12.09.2011, 29.09.2011, 10.10.2011, 13.10.2011, 24.10.2011, 28.10.2011, 07.11.2011, 21.11.2011, 28.11.2011, 05.12.2011 și la 19.12.2011 SA „Floreni” introducînd date denaturate în declarațiile vamale nr. 1510i2438, 1510i2521, 1510i2522, 1510i2588, 1510i2587, 1510i2778, 1510i2779, 1510i2833, 1510i2830, 1510i2831, 1510i2832, 1510i3078, 1510i3075, 1510i3076, 1510i3077, 1510i3195, 1510i3194, 1510i3251, 1510i3249, 1510i3397, 1510i3398, 1510i3512, 1510i3515, 1510i3614, 1510i3615, 1510i3857, 1510i3853, 1510i3944, 1510i3943, 1510i4075, 1510i4076, 1510i4279, 1510i4281, 1510i4278, precum că, efectuează importul șrotului de soia nemodificat genetic, prin obținerea frauduloasă a avizului Agenției Sanitar-Veterinare, în lipsa unei autorizații din partea Comisiei Naționale pentru Securitate Biologică, ce urma să fie eliberată în condițiile art.23 din Legea nr. 755 din 21.12.2001 privind securitatea biologică cu achitarea taxei pentru eliberarea autorizației respective în sumă de 40 000 lei, prevăzută de anexa la prezenta lege, a introdus pe teritoriul R. Moldova 813 180

kg. de șrot de soia ce conține organisme modificate genetic, în valoare de 4 483 642,54 lei”.

Instanța de recurs vizavi de învinuirile aduse a conchis, că în speță, cu certitudine s-a stabilit că la achitarea taxelor vamale nu are nici o importanță dacă șrotul de soia conține sau nu organisme modificate genetic, iar la importul acestora agentul importator **începînd cu 22.01.2012** în conformitate cu Legea nr. 160 din 22.07.2011 nu mai avea obligația de a prezenta organului vamal careva Autorizație eliberată de Agenția Națională pentru Securitatea Biologică. Așadar, organul de urmărire penală nu a demonstrat intenția și scopul urmărit de inculpați la introducerea (după cum susține acuzarea) a datelor denaturate în declarațiile vamale indicate în rechizitoriu.

Sub acest aspect vreau să atrag atenția, că persoana juridică SA „Floreni” în perioada **05.08.2011-22.01.2012** nu deținea autorizația corespunzătoare, fapt menționat chiar în sentința primei instanțe (f. d. 78 v. 15), de aceea instanța de recurs urma să motiveze în acest sens soluția sa de menținere a sentinței de achitare în privința persoanei juridice SA „Floreni”.

De asemenea vreau să subliniez, că instanța de recurs a considerat justă și întemeiată concluzia instanței de fond referitor la faptul că acuzarea nu a prezentat nici o probă concludentă și pertinentă, care ar confirma că conținutul de organisme modificate genetic în produsul (șrotul de soia) importat de către inculpați în perioada 05.08.2011-07.03.2013 este de cel puțin 1% sau mai mult, or, reieșind din prevederile art. 24 lit. c) al Legii nr. 755 din 21.12.2001 se consideră modificat genetic produsul care conține organisme modificate genetic, sau produse rezultate din astfel de organisme în cazul în care conținutul acestor organisme este de cel puțin 1%, în acest sens nefiind prezentat nici un raport de expertiză, fără a ține cont de faptul, că în acest sens nu a fost dat răspuns la apelul procurorului, care a indicat, că *„instanța de judecată nu s-a pronunțat asupra faptului că actul de însoțire a mărfii destinate SA „Floreni” (unde este indicat că șrotul de soia este modificat genetic), indicat în declarațiile de export, întocmite la PTF din România, în mod „neclar” dispăre pînă la PTF ale R. Moldova, restul actelor fiind prezente, iar actul menționat ca „dispărut” este înlocuit cu un aviz sanitar-veterinar ce atestă că „se permite importul de șrot de soia nemodificat genetic”*. Adică chiar și în cazul

acestui act nu se atestă conținutul șrotului de soia, ci faptul permisiv de a efectua importul”.

Astfel, cauza urma să fie remisă la rejudecare pentru ca instanța de apel, în cadrul examinării cauzei, cu respectarea prevederilor legale, care reglementează modul de examinarea a cauzei după pronunțarea unei sentințe de achitare, să dea răspuns la toate argumentele procurorului.

Judecător

Nadejda Toma